



ADVIES

2008-028

24 juni 2008

Klacht onheuse bejegening leerling, wijze van schorsing, voornemen verwijdering school

Volgens klagers onheuse bejegening leerling door leerkracht, wijze van schorsing, voornemen verwijdering school.

De Commissie oordeelt dat het door klaagster gestelde dat zij geen respect, begrip en steun van de leerkracht heeft verkregen onvoldoende aannemelijk is gemaakt. Met betrekking tot de wijze van bekendmaking van het voornemen tot verwijdering heeft de directeur van de school erkend dat dit niet op een juiste en correcte wijze heeft plaatsgevonden. Deze bekendmaking had niet in het bijzijn van klagers zoon mogen gebeuren. De Commissie is het met de directeur eens. Echter, er kan naar het oordeel van de Commissie niet worden gezegd, dat de school ten onrechte is overgegaan tot schorsing van de leerling en het uitbrengen van het voornemen tot verwijdering.

De Commissie acht de klacht deels gegrond, deels ongegrond.

1. Verloop van de klachtenprocedure

- 1.1. Bij brief van 18 mei 2008 hebben klagers zich tot de Landelijke Klachtencommissie (verder te noemen: de Commissie) gewend met het verzoek de klacht betreffende de handelwijze van de leerkracht *K* en de directeur van basisschool de *S* jegens zoon *A* en klagers zelf te behandelen.
- 1.2. De Commissie heeft aangeklaagden en het bevoegd gezag en de directeur van de *S* gevraagd te reageren op het gestelde in de klachtbrief.
- 1.3. Bij schrijven van 28 mei 2008 heeft *K*, leerkracht van *A* gereageerd op het gestelde in de klachtbrief.
- 1.4. Bij schrijven van 30 mei 2008 heeft drs. G., plv algemeen directeur van de Stichting Christelijk Onderwijs Haaglanden gereageerd.
- 1.5. Op 24 juni 2008 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te Utrecht. De heer en mevrouw Sonmezdag zijn in persoon verschenen.
- 1.6. Namens het bevoegd gezag is verschenen de heer G., voornoemd. Tevens is verschenen de heer *H* en mevrouw *K*, voornoemd.

2. Standpunt klagers

Uit hetgeen schriftelijk door klagers naar voren is gebracht, leidt de Commissie - kort en zakelijk weergegeven - de navolgende (deel)klachten af.

I. Klagers hebben aangegeven dat de bejegening van de leerkracht jegens *A* en klagers zelf onheus en niet juist is geweest. *A* is zes maanden lang apart behandeld in de klas. De leerkracht heeft hem in een uitzonderingssituatie geplaatst door hem in de kring voor haar te plaatsen. *A* heeft geleden onder de omstandigheid dat hij voor de leerkracht in de klas is gezet. Hij is ook gepest op school. Door dit alles heeft hij een negatief zelfbeeld en geen vertrouwen in andere kinderen. Ook op latere momenten is hij door de leerkracht niet gelijk aan de andere kinderen behandeld. Op dit moment krijgt hij sociale vaardigheidstraining om het negatieve zelfbeeld te herstellen. Verder heeft klaagster gesteld dat ze geen begrip en steun heeft mogen ontvangen van de leerkracht. Ze voelt zich gekwetst. Dit en de zogenoemde kring-gebeurtenis heeft gemaakt dat klaagster het vertrouwen in de leerkracht en in de school is kwijtgeraakt.

II. Klagers hebben zich verder op het standpunt gesteld dat de schorsing en het voornemen tot verwijdering niet op een juiste wijze heeft plaatsgevonden. Klagers hebben voorts de vraag opgeworpen waarom *A* wordt geschorst indien zij het vertrouwen in de school hebben verloren. Ten onrechte heeft de directeur in het bijzijn van *A* melding gemaakt van de omstandigheid dat *A* is geschorst. *A* is hiervan erg van slag geweest.

3. Standpunt bevoegd gezag

Namens het bevoegd gezag is - kort en zakelijk weergegeven - het navolgende standpunt ingenomen.

De directeur van de *S* heeft erkend dat de bekendmaking van het voornemen tot verwijdering en de schorsing op 14 mei 2008 niet op een juiste en correcte wijze heeft plaatsgevonden. Deze bekendmaking had niet in het bijzijn van klagers zoon mogen gebeuren. Dit heeft hij ook toegegeven in het gesprek met klagers.

Met betrekking tot het aspect van het zitten voor de leerkracht in de kring heeft de directeur aangegeven dat die gebeurtenis van begin 2007 bij klagers nooit tot een afronding is gekomen. De gebeurtenis is voor klagers onverteerbaar gebleven, terwijl het in maart 2007 is uitgesproken met klagers, de leerkracht en de directeur. Alle problemen met *A* na de kring-gebeurtenis hebben zich opgestapeld. Na de bespreking heeft de leerkracht *A* niet meer structureel voor zich in de kring geplaatst. Van de zijde van de leerkracht is opgemerkt dat zij wel vaker kinderen voor zich plaatst. Dit gebeurt indien het voor de activiteit, zoals bijvoorbeeld bij het bekijken van prentenboeken, noodzakelijk is. Het is derhalve geen uitzonderlijke situatie.

In april 2008 is gebleken dat er niet langer een vruchtbare bodem aanwezig is om verder te gaan met *A*. De ouders hebben uitgesproken dat ze geen enkel vertrouwen in de leerkracht en de school hebben. In de voorafgaande periode heeft de leerkracht een onbalans in de ontwikkeling van *A* gesignaleerd. Enerzijds ontwikkelde hij zich veel sneller dan andere kinderen - zo kon hij al lezen -, anderzijds bleef hij op basale zaken achter ten opzichte van andere kinderen. Een van die gebieden betreft zijn emotionele ontwikkeling. Hij kon niet omgaan met vrije situaties, zoals buiten spelen en op de overblijf en vertoonde erg druk en impulsief gedrag.

Omdat de leerkracht niet zeker wist hoe ze hierop een antwoord diende te geven, heeft ze klagers voorgesteld om een onderzoek te doen laten plaatsvinden. Het onderzoek van *A* zou twee doelen hebben gediend. Enerzijds zou het onderzoek erop moeten zijn gericht om te bezien of er iets met *A* aan de hand is. Anderzijds zou het onderzoek erop gericht moeten zijn om de leerkracht handreikingen te geven inzake het omgaan met *A*. Klagers hebben echter de toestemming voor een dergelijk onderzoek geweigerd. Ze hebben via de huisarts zelf een onderzoek door Jutters, centrum voor jeugd GGZ-***, laten doen. Gebleken is dat klagers Jutters geen toestemming hebben gegeven om de leerkracht van *A* te benaderen. Door de weigering van klagers om een onderzoek te laten doen en ook door de weigering om het rapport van Jutters te laten zien aan de school is er een onhoudbare situatie ontstaan. Op 17 april 2008 heeft er een incident in de klas plaatsgevonden, waarbij de leerkracht en klaagster een woordenwisseling hebben gehad. Klaagster heeft de leerkracht ten opzichte van de klas vol kinderen harde verwijten gemaakt.

Desgevraagd hebben de directeur en de leerkracht zich verbaasd over het rapport van Jutters, waaruit blijkt dat er geen sprake is van een ontwikkelingsachterstand op sociaal emotioneel vlak. Zij herkennen niet het beeld dat de onderzoeker beschrijft. In dit kader is verwezen naar de rapportage van het medisch kinderdagverblijf, waarin bij de overdracht naar de *S* per abuis een advies is meegezonden, waarin is geadviseerd om *A* naar het speciaal onderwijs te laten doorstromen. Op uitdrukkelijke wens van klagers is dit advies later ingetrokken.

4. Overwegingen Commissie

I. Met betrekking tot de klacht gericht op de bejegening door de leerkracht en de school van *A* en klagers overweegt de Commissie als volgt.

Allereerst stelt de Commissie vast dat het kring-gebeuren, waarbij de leerkracht *A* tijdens de kring voor zich heeft geplaatst, heeft plaatsgevonden in de periode januari 2007- maart 2007. Op grond van artikel 7, tweede lid, van de Klachtenregeling, waarin is bepaald dat de klachten binnen een jaar na de gedraging moeten worden ingediend, kan de Commissie zich niet uitspreken over het kring-gebeuren.

De Commissie stelt evenwel vast dat het kring-gebeuren heeft doorgewerkt in de relatie tussen klagers, de leerkracht en de school. Klagers hebben niet langer vertrouwen gesteld in de school. Klagers hebben de leerkracht geen kans gegeven om het vertrouwen in haar te doen herstellen. In dit kader wijst de Commissie erop dat klagers de school geen toestemming hebben gegeven om een extern onderzoek in de klas te laten doen naar het gedrag van *A*. Dit terwijl - zo is op de hoorzitting gebleken - het bij klagers bekend was dat het onderzoek mede gericht was op het verkrijgen van handelingsadviezen voor de leerkracht. Verder acht de Commissie het van belang dat klagers het onderzoeksrapport van Jutters, dat via de huisarts bij Jeugdzorg is aangevraagd, niet ter inzage aan de leerkracht en de school hebben willen geven. Bovendien hebben klagers Jutters geen toestemming gegeven om de leerkracht van *A* of de school te benaderen, terwijl klagers wisten dat uit het beeld van de observaties van de leerkracht van *A* op school een ander beeld naar voren komt dan het beeld dat klagers hebben. De beelden van de observaties van de leerkracht hebben niet kunnen leiden tot een bijstelling van het beeld van de ouders van het kind. De Commissie stelt vast dat het gedrag van *A* geen gezamenlijk probleem van de school en klagers is geworden.

Het door klaagster gestelde dat zij geen respect, begrip en steun van de leerkracht heeft verkregen is onvoldoende aannemelijk gemaakt en volgt de Commissie niet. Zo heeft de leerkracht aanvankelijk ingestemd met het verzoek van klaagster om elke week op de woensdag even te praten en is zij later ook bereid geweest met klaagster te praten. De toon van deze gesprekken onttrekt zich aan het beoordelingsmogelijkheid van de Commissie.

Gelet op het vorenstaande acht de Commissie de klacht van klagers gericht op de bejegening door de leerkracht dan ook ongegrond.

II. Met betrekking tot de klacht gericht op de schorsing en het voornemen tot verwijdering van *A* overweegt de Commissie als volgt.

Ingevolge artikel 40, eerste lid, van de Wet op het Primair Onderwijs berust de beslissing over toelating en verwijdering van leerlingen bij het bevoegd gezag.

Voor wat betreft de formele kant van het besluit is artikel 40, vijfde lid, van de Wet op het Primair Onderwijs van belang. Dit artikel luidt als volgt:

"Voordat wordt besloten tot verwijdering hoort het bevoegd gezag de betrokken groepleraar. Definitieve verwijdering van een leerling vindt niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorggedragen dat een andere school, een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs bereid is de leerling toe te laten. Indien aantoonbaar gedurende 8 weken zonder succes is gezocht naar een zodanige school of instelling waarnaar kan worden verwezen, kan in afwijking van de vorige volzin tot definitieve verwijdering worden overgegaan."

De Commissie gaat uit van de navolgende feiten en omstandigheden.

Bij schrijven van 14 mei 2008, is door de heer Van *H*, directeur van De *S*, aan klagers het voornemen om *A* te verwijderen van school kenbaar gemaakt. De reden van de voorgenomen verwijdering is gelegen in de navolgende omstandigheden

- 1) klagers hebben meerdere keren te kennen gegeven geen enkel vertrouwen meer in de school te hebben. Hiermee vervalt voor de school de basis om aan klagers zoon *A* onderwijs te geven.
- 2) Meerdere keren hebben klagers de leerkracht onheus bejegend, waardoor zij iedere keer is gekwetst.
- 3) Het is niet gelukt om het vertrouwen te herwinnen en afspraken te maken over het onderwijsaanbod aan *A*.

Tevens is bij schrijven van 14 mei 2008 medegedeeld dat is besloten dat *A* tot het overleg van 21 mei 2008 niet op school komt. De Commissie leest hier een beslissing tot schorsing van *A* in. Daarop heeft op 21 mei 2008 een gesprek plaatsgevonden. De directeur heeft klagers aangeboden dat *A* - onder de voorwaarde dat klagers instemmen met een nader onderzoek naar de gedragsproblemen van *A* - onderwijs volgt op De *S*. Het is de bedoeling dat *A* na deze periode op een andere basisschool wordt geplaatst. De leerplichtambtenaar heeft klagers voor de keuze gesteld. Als klagers besluiten om *A* niet meer naar De *S* te laten gaan, dan is het de verantwoordelijkheid voor klagers om een nieuwe school te vinden. Klagers hebben op 22 mei 2008 laten weten dat zij *A* geen onderwijs meer willen laten volgen op de *S*. Formeel is het derhalve niet tot een beslissing tot verwijdering van *A* gekomen.

De directeur van de *S* heeft erkend dat de bekendmaking van het voornemen tot verwijdering en de schorsing op 14 mei 2008 niet op een juiste en correcte wijze heeft plaatsgevonden. Deze bekendmaking had niet in het bijzijn van klagers zoon mogen gebeuren. Dit heeft hij ook toegegeven in het gesprek met klagers.

De klacht gericht op de wijze van bekendmaking van het voornemen tot verwijdering en de schorsing van *A* acht de Commissie dan ook gegrond.

Bij de beoordeling van de vraag of de school in redelijkheid de schorsingsbeslissing en het voornemen tot verwijdering heeft kunnen doen uitgaan, overweegt de Commissie als volgt.

De leerkracht heeft klagers erop gewezen dat er een onbalans in de ontwikkeling van *A* is. De school heeft zich in dat kader op het standpunt gesteld dat *A* door een extern deskundige onderzocht zou moeten worden. Klagers hebben zich niet in dit standpunt kunnen vinden en hebben geen toestemming gegeven om *A* aan te melden voor een onderzoek. Voorts is de school niet betrokken bij het onderzoek van Jutters. De school heeft de uitkomsten van dat onderzoek ook niet mogen inzien. Klagers hebben geen vertrouwen in de leerkracht en school. Voorts heeft er een ernstige woordenwisseling in de klas voor de leerlingen tussen klaagster en de leerkracht plaatsgevonden. Voor de school is er een probleem ontstaan. Het was niet mogelijk om van een deskundige handelingsadviezen op het drukke, gevaarlijke en impulsieve gedrag van *A* te krijgen. Bovendien is er niet sprake van een gezamenlijk probleem van klagers en de leerkracht. Op dat moment is er sprake van een dilemma voor de school. Gezien de ontstane patstelling tussen enerzijds klagers en anderzijds de school en gezien de omstandigheid dat *A*'s gedrag dusdanig is dat het de groep verstoort, kan naar het oordeel van de Commissie niet worden gezegd, dat de school ten onrechte is overgegaan tot schorsing van *A* en het uitbrengen van het voornemen tot verwijdering. De klacht is in zoverre ongegrond.

De Commissie wijst er - omdat het niet tot een formele beslissing tot verwijdering is gekomen - ten overvloede op dat in artikel 40, vijfde lid, van de Wet op het Primair Onderwijs de verplichting is neergelegd om te zoeken naar een andere school die bereid is de leerling toe te laten. Met betrekking tot de wijze waarop tijdens het gesprek klagers voor de keuze zijn gesteld om onder de voorwaarden de terugkeer naar de *S* te accepteren of zelf een andere school te zoeken, overweegt de Commissie dat niet kan worden gezegd dat in voldoende mate is voldaan in de verplichting, zoals neergelegd in artikel 40, vijfde lid, van de Wet op het Primair Onderwijs. Bovendien wijst de Commissie er ten overvloede op dat naar het oordeel van de Commissie de aard van de bevoegdheid van verwijdering zich tegen mandatering aan de directeur verzet.

5. Oordeel omtrent de gegrondheid van de klachten

De Commissie verklaart de deelklacht, gericht op de bejegening door de leerkracht van *A* en klagers ongegrond.

De Commissie verklaart de deelklacht, gericht op de mededeling van de schorsing en het voorgenomen besluit tot verwijdering in het bijzijn van *A* gegrond.

De Commissie verklaart de deelklacht, voorzover gericht op de schorsing en het voorgenomen besluit tot verwijdering ongegrond.

